

ผลของการปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม
ต่อแบบแผนการปฏิบัติแห่งตนของผู้ป่วยเบาหวาน

นิชนันท์ สมคำศรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

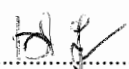
สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2555

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ นิชานันท์ สมคำศรี ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.เพ็ญภา กุลนาคล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ ฉายวิมล)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(นายแพทย์ทรงสิทธิ์ อุดมสิน)

..... กรรมการ
(ดร.เพ็ญภา กุลนาคล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ ฉายวิมล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อนงค์ วิเศษสุวรรณ)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. มนตรี แยมกลีกร)

วันที่...6...เดือน...กรกฎาคม...พ.ศ. 2555

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก ดร.เพ็ญภา กุลนาคล อาจารย์
ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ ฉายวิมล กรรมการวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำ
ปรึกษาแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่และเป็นกำลังใจอย่างดียิ่ง ผู้วิจัยรู้สึก
ซาบซึ้งในความกรุณาของท่าน จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พ.ต.ท.หญิง ดร.สุขอรุณ วงษ์ทิพย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.สงวน ธาณี ดร.พัชรภรณ์ ศรีสวัสดิ์ ดร.สกล วรเจริญศรี นายแพทย์เวทิส ประทุมศรี ที่กรุณา
ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบปากเปล่าทุกท่านที่ได้
กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์นี้ให้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ อเนกสุข ที่ได้ให้คำแนะนำ
ความช่วยเหลือและสละเวลาอันมีค่าอย่างน่าประทับใจ ตลอดจน คณาจารย์ภาควิชาวิจัย
และจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้
เป็นขวัญและกำลังใจ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ประสานประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการและเจ้าหน้าที่ทุกท่าน โรงพยาบาลมาบตาพุดและ
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองรี ที่ได้ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวม
ข้อมูล ผู้ป่วยเบาหวานที่เข้าร่วมการวิจัยและผู้ป่วยเบาหวานทุกคน ที่มีส่วนร่วมในการทำวิจัยครั้งนี้
จนสำเร็จเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ ครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้มีส่วนสนับสนุนการศึกษามาตั้งแต่ต้นจนถึง
ปัจจุบันซึ่งอยู่เบื้องหลังแห่งความสำเร็จ

ขอขอบพระคุณ เพื่อนร่วมรุ่น สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษาทุกท่าน ที่เป็นกำลังใจ
พร้อมทั้งให้การช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา

สุดท้ายขอขอบพระคุณคุณพ่อถาวร คุณแม่บุญธรรม ลืมเจริญและครอบครัวที่คอย
ช่วยเหลือด้วยความรักและห่วงใย เป็นกำลังใจให้เกิดพลังในการทำวิทยานิพนธ์ประสบความสำเร็จ

นิชานันท์ สมคำศรี

50927079: สาขาวิชา: จิตวิทยาการให้คำปรึกษา; วท.ม. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา)

คำสำคัญ: แบบแผนการปฏิบัติแห่งตน/ เบาหวาน/ การปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม/ การปรึกษากลุ่ม

นิพนธ์ที่ สมคำศรี: ผลของการปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมต่อแบบแผนการปฏิบัติแห่งตนของผู้ป่วยเบาหวาน (THE EFFECTS OF RATIONAL EMOTIVE BEHAVIOR GROUP COUNSELING ON SELF-SYSTEM OF DIABETIS MELLITUS PATIENTS.) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: เพ็ญนภา กลุณภาดล, กศ.ด., ระพีพันธ์ ฉายวิมล, ก.ด. 212 หน้า. พ.ศ. 2555

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมต่อแบบแผนการปฏิบัติแห่งตนของผู้ป่วยเบาหวาน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองรี ที่มีคะแนนแบบแผนการปฏิบัติแห่งตนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 สุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 10 คน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย แบบวัดแบบแผนการปฏิบัติแห่งตน และโปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม เก็บข้อมูลในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์ ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ ประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่มและทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่แบบนิวแมน-คูลส์

ผลการวิจัยพบว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ป่วยเบาหวานที่ได้รับการปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม มีคะแนนเฉลี่ยแบบแผนการปฏิบัติแห่งตนในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลองและสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

50927079: MAJOR: COUNSELING PSYCHOLOGY; M.Sc. (COUNSELING PSYCHOLOGY)

KEYWORD: SELF - SYSTEM/ DIABETIS MELLITUS PATIENTS / RATIONAL EMOTIVE BEHAVIOR/ GROUP COUNSELING

NICHANUN SOMKUMSRI: THE EFFECTS OF RATIONAL EMOTIVE BEHAVIOR GROUP COUNSELING ON SELF – SYSTEM OF DIABETIS MELLITUS PATIENTS. ADVISORY COMMITTEE: PENNAPA KOOLNAPHADOL., Ed.D., RAPIN CHAYVIMOL., Ph.D. 212 P. 2012

The purposes of this research were to study the effects of rational emotive behavior group counseling on Self – System of diabetes mellitus patients. The sample used in this study consisted of the diabetes mellitus patients in Tombon Nongree Health Promoting Hospital, who had Self – System score less than 25th percentile. The Simple Random Sampling to the experimental group and the control group; each group comprising ten patients. The data collecting procedure was divided into three phases: the pretest, the posttest, and the follow-up. The instruments were the Self – System scale and the rational emotive behavior theory group counseling program. The data was analyzed by repeated measure analysis of variance: one between-subjects variable and one within-subjects variable and paired-different test by Newman-Keuls procedure.

The results of the study indicated that there was statistically significant interaction at .05 level between the method applied and the duration of experiment. The diabetes mellitus patients in the experimental group had higher Self – System in the posttest and the follow-up phases than the pretest phase and higher than in the control group with statistic significance at .05 level.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ตัวแปรของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับแบบแผนการปฏิบัติแห่งตน.....	11
องค์ประกอบของแบบแผนการปฏิบัติแห่งตน (Self – System)	12
ความตระหนักรู้ในตนเอง.....	12
การกำกับตนเอง.....	15
งานวิจัยเกี่ยวกับแบบแผนการปฏิบัติแห่งตน.....	17
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับโรคเบาหวาน.....	18
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมการปรึกษากลุ่ม.....	46
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	80
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	80

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	81
การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	81
วิธีการดำเนินการทดลอง.....	85
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	86
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	88
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	88
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	104
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	104
สมมติฐานของการวิจัย.....	105
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	105
อภิปรายผล.....	106
ข้อเสนอแนะ.....	112
บรรณานุกรม.....	113
ภาคผนวก.....	121
ภาคผนวก ก.....	122
ภาคผนวก ข.....	211
ภาคผนวก ค.....	217
ภาคผนวก ง.....	219
ภาคผนวก จ.....	228
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	231

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนของผู้ป่วยเบาหวาน จำแนกตามข้อมูลพื้นฐาน ($n=20$)	89
2 คะแนนแบบแผนการปฏิบัติแห่งตนของผู้ป่วยเบาหวานในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	91
3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบแผนการปฏิบัติแห่งตนจำแนกเป็นรายด้าน ของผู้ป่วยเบาหวานที่เข้าร่วมการศึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	93
4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนแบบแผนการปฏิบัติแห่งตนระหว่างวิธี การทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง.....	98
5 ผลการทดสอบย่อยของวิธีการทดลองในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลองเสร็จสิ้น ทันที และระยะติดตามผล ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	100
6 ผลการทดสอบย่อยของระยะเวลาของแบบแผนการปฏิบัติแห่งตนของผู้ป่วยเบาหวาน ที่ได้รับการศึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม.....	101
7 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนแบบแผนการปฏิบัติแห่งตนของผู้ป่วยเบาหวาน ด้วยวิธีการทดสอบแบบนิวแมน-คูลส์ (Newman - Keuls Method).....	102
8 ค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบวัดแบบแผนการปฏิบัติแห่งตน ของผู้ป่วยเบาหวาน จำนวน 40 ข้อ.....	212
9 ค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของโปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม.....	215
10 ค่าอำนาจจำแนก และค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบวัดแบบแผนการปฏิบัติ แห่งตนของผู้ป่วยเบาหวาน จำนวน 40 ข้อ.....	216

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
2 แสดงการกำหนดซึ่งกันและกันของปัจจัยทางพฤติกรรม (B) สภาพแวดล้อม (E) และการรับรู้ส่วนบุคคล (P).....	12
3 กระบวนการกำกับตนเอง.....	16
4 แบบแผนการทดลอง	84
5 แผนภูมิเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบแผนการปฏิบัติแห่งตนของผู้ป่วยเบาหวาน.....	92
6 แผนภูมิเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนแบบแผนการปฏิบัติแห่งตนในระยะต่าง ๆ ของผู้ป่วยเบาหวานในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม.....	92
7 ค่าเฉลี่ยด้านการตระหนักรู้อารมณ์ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลของผู้ป่วยเบาหวานในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	95
8 ค่าเฉลี่ยด้านการประเมินตนเองตามความเป็นจริงในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลของผู้ป่วยเบาหวานในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	96
9 ค่าเฉลี่ยด้านความเชื่อมั่นในตนเองในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลของผู้ป่วยเบาหวานในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	96
10 ค่าเฉลี่ยด้านกระบวนการสังเกตตนเองในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลของผู้ป่วยเบาหวานในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	97
11 ค่าเฉลี่ยด้านกระบวนการตัดสินใจในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลของผู้ป่วยเบาหวานในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	97
12 ค่าเฉลี่ยด้านการแสดงปฏิกิริยาต่อตนเองในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลของผู้ป่วยเบาหวานในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	98
13 กราฟเส้นแสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนนแบบแผนการปฏิบัติแห่งตนของผู้ป่วยเบาหวานในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมกับระยะเวลาการทดลอง.....	98